
Evoluția salariului minim în Uniunea Europeană

Iulian RADU PhD Student (julian@linux.com)
Bucharest University of Economic Studies

Abstract

În acest articol am pus în evidență valoarea salariului minim la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene și importanța care trebuie să i se acorde acestui prag minim. Astfel, au fost analizate salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene în luna iulie 2020, exprimate în euro/lună și grupate în trei categorii în funcție de înălțimea mai mici de 500 euro, între 500 și 1.000 euro și peste 1.000 euro. În continuare a fost avută în vedere exprimarea acestor salarii într-o unitate monetară artificială și anume achiziția standard de putere (SPC). În acest caz, gruparea a fost făcută în funcție de pragul de 1.000 SPC, având astfel două grupe: statele cu salariile minime naționale care au fost mai mici de 1.000 SPC și țările cu salariile minime naționale care au fost de cel puțin 1.000 SPC în iulie 2020. Articolul este însoțit de reprezentări grafice care vin să ușureze înțelegerea analizei facute în acest articol.

Cuvinte cheie: salariu minim, monedă, standard, evoluții, Uniune Europeană.

Clasificarea JEL: J30, J31

Introducere

În anul 2020, majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au un salariu minim legal (21 din 27), în timp ce alte șase au niveluri salariale determinate prin negociere colectivă. Salariile minime lunare variază foarte mult în Uniunea Europeană, variind astfel de la 312 euro în Bulgaria la 2.142 euro în Luxemburg. Disparitățile sunt semnificativ mai mici atunci când diferențele de nivel al prețurilor sunt eliminate.

Problema stabilirii salariului minim este unul dintre cele mai analizate și dezbătute subiecte în ultima perioadă. În ultimii ani și în contextul crizei economice și sociale generate de pandemia Covid-19, crearea unui salariu minim european este din ce în ce mai mult considerat un instrument util pentru a asigura salarii echitabile și pe această cale incluziunea socială.

În noiembrie 2017, instituțiile Uniunii Europene au proclamat în comun Pilonul european al drepturilor sociale, subliniind în acest fel angajamentul Uniunii Europene față de salariile echitabile pentru lucrători.

De atunci, Comisia Europeană și-a arătat disponibilitatea de a aborda această problemă. În special, președintele Comisiei a declarat faptul că în orientările sale politice va propune un instrument juridic pentru ca să se asigure că fiecare lucrător din Uniunea Europeană are un salariu minim echitabil. Astfel, de salarii minime ar trebui să fie stabilite în conformitate cu tradițiile naționale, prin convenții colective sau dispoziții legale.

Confederația Europeană a Sindicatelor a privit optimistă inițiativa Comisiei Europene și a solicitat Comisiei să propună o directivă. În același timp, organizațiile patronale cred că problema stabilirii salariilor ar trebui lăsată la latitudinea partenerilor sociali la nivel național. În opinia acestora, în cazul în care Comisia dorind să acționeze, numai o recomandare a Consiliului Uniunii Europene ar fi acceptabilă. Parlamentul European a dezbătut adesea problema veniturilor mici și a venitului minim în ceea ce privește ultimul deceniu, pledând pentru o economie mai favorabilă incluziunii.

O serie de state membre ale Uniunii Europene au o practică îndelungată de a garanta un salariu minim național pentru lucrătorii lor cel mai prost plătiți. În schimb, alte state membre, inclusiv Germania, Irlanda și multe dintre țările care au aderat la Uniunea Europeană în 2004 sau mai târziu, au introdus doar recent legislația privind salariul minim.

Literature review

Arpaia, A. și alții (2017) abordează în lucrarea lor problemele instituționale și implicațiile macroeconomice pe care le au salariile minime statutare în Uniunea Europeană. Darvas, Z. (2017 și 2020) abordează problema sărăciei la nivelul unor state membre ale Uniunii Europene și eforturile Uniunii Europene de reducere a sărăciei. Furăker, B. (2017) este preocupat de problema salariului minim având în vedere opiniile din rândul sindicatelor nordice. Goedemé, T și alții (2015) sunt preocupați de dezvoltarea unei metodologii pentru bugete de referință comparabile în Europa. Müller, T. and Schulten, T. (2020) sunt preocupați de pragul salariului minim la nivelul Uniunii Europene. Nikolov, A., Offnews (2019) au în vedere efectele pe care le are stabilirea unui salariu minim la nivelul Uniunii Europene asupra Bulgariei.

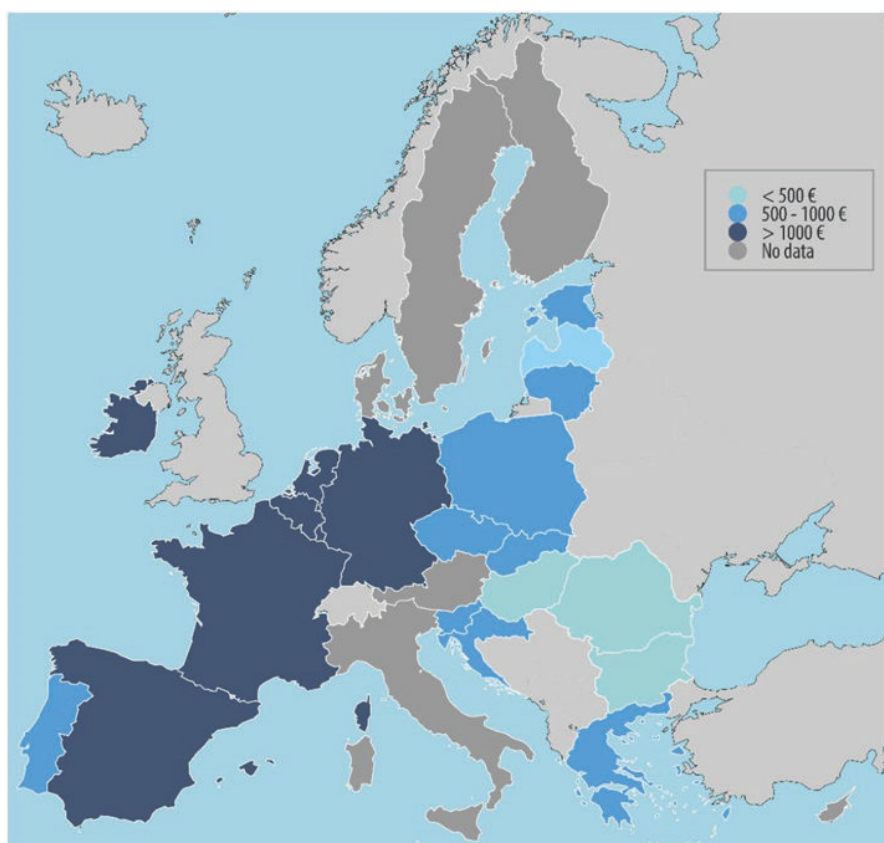
Date, rezultate și discuții

În luna iulie a anului 2020 un număr de 21 de state membre ale Uniunii Europene au un salariu minim legal, iar 6 state membre ale Uniunii Europene au salarii stabilite prin negocieri colective: Austria, Cipru, Danemarca, Finlanda, Italia și Suedia.

În figura numărul 1 sunt prezentate salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene în luna iulie 2020, exprimate în euro/lună.

**Salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene în luna iulie
2020 (euro/lună)**

Figura 1

Sursa: Eurostat

Constatăm că există o trei grupe distincte în funcție de nivelul salariului minim lunar brut pe economie. Astfel, grupa I cuprinde țările unde salariile minime naționale care au fost mai mici de 500 euro pe lună: Bulgaria, Letonia, Ungaria și România. Salariile minime naționale au variat de la 312 euro în Bulgaria la 461 euro în România. Grupa II cuprinde țările unde salariile minime naționale care au fost de cel puțin euro euro, dar mai mici de 1.000 euro pe lună: Croația, Cehia, Slovacia, Polonia, Estonia, Lituania, Portugalia, Grecia, Malta și Slovenia. Salariul minim a variat de la 537 euro în Croația la 941 euro în Slovenia. Grupa III cuprinde țările unde salariile minime naționale au fost de cel puțin 1000 euro pe lună: Spania, Franța, Germania, Belgia,

Țările de Jos, Irlanda și Luxemburg. Salariul minim a variat de la 1.108 euro în Spania la 2.142 euro în Luxemburg.

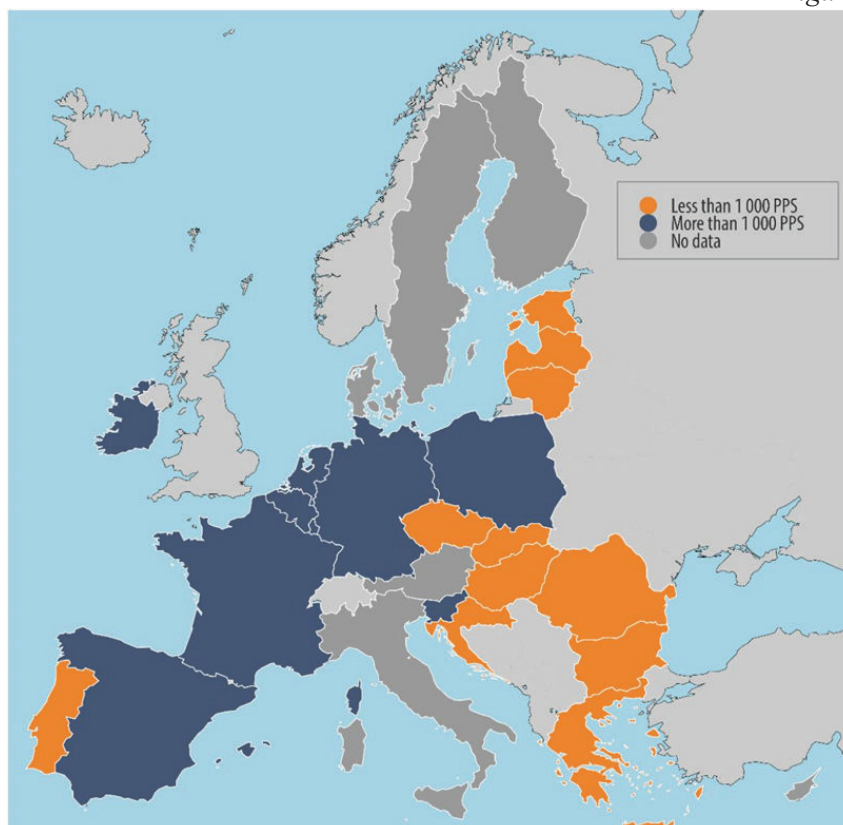
Disparitățile dintre statele membre în ceea ce privește salariile minime sunt semnificativ mai mici odată cu nivelul prețurilor diferențele care sunt eliminate prin aplicarea parităților puterii de cumpărare (PPP) pentru gospodăriile finale.

Când salariile sunt exprimate într-o unitate monetară artificială, achiziția standard de putere (PPS), salariile minime lunare variază de la 547 PPS în Letonia la 1.634 PPS în Luxemburg. În PPS, cel mai mare salariu minim din Uniunea Europeană a fost de trei ori mai mare decât cel mai mic.

În figura numărul 2 sunt prezentate salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene în luna iulie 2020 exprimate în PPS /lună.

Salariile minime în statele membre ale Uniunii Europene în luna iulie 2020 (PPS /lună)

Figura 2

Sursa: Eurostat

Conform figurii numărul 2 rezultă faptul că gruparea pe baza nivelului salariului minim lunar brut național în PPS este făcută în două grupe. Astfel, grupa I cuprinde statele cu salariile minime naționale care au fost mai mici de 1.000 PPS în iulie 2020: Letonia, Bulgaria, Estonia, Slovacia, Ungaria, Cehia, Croația, Portugalia, România, Lituania, Grecia și Malta. Salariile lor minime naționale au variat de la PPS 547 în Letonia la 890 PPS în Malta. Grupa II cuprinde țările cu salariile minime naționale care au fost de cel puțin 1.000 PPS în iulie 2020: Polonia, Slovenia, Spania, Irlanda, Franța, Belgia, Țările de Jos, Germania și Luxemburg. Salariile minime au variat de la 1.008 PPS în Polonia la 1.634 PPS în Luxemburg.

Salariile minime din statele membre cu niveluri relativ mai scăzute ale prețurilor devin proporțional mai ridicate atunci când sunt exprimate în PPS și comparativ mai scăzute în statele membre cu niveluri mai ridicate ale prețurilor.

În tabelul numărul 1 sunt prezentate datele referitoare la salariul minim în iulie 2020 în țările membre ale uniunii Europene pe cele două grupe (PPS/lună).

Salariul minim în iulie 2020 în țările membre ale Uniunii Europene pe cele două grupe (PPS/lună)

Tabel 1

Group I	PPS per month	Group II	PPS per month
Latvia	547	Poland	1 008
Bulgaria	590	Slovenia	1 068
Estonia	686	Spain	1 147
Slovakia	715	Ireland	1 277
Hungary	758	France	1 349
Czechia	762	Belgium	1 417
Croatia	769	Netherlands	1 443
Portugal	843	Germany	1 484
Romania	856	Luxembourg	1 634
Lithuania	873		
Greece	876		
Malta	890		

Sursa: Eurostat

Având în vedere baza nivelului salariului minim lunar brut pe țară exprimat ca proporție din câștigurile lunare brute medii, Eurostat a clasificat statele membre în trei categorii diferite grupuri și anume: grupa I unde proporția salariului minim în câștigul mediu a fost peste 60 % (Portugalia, Slovenia și Franța), grupa II unde proporția salariului minim în câștigul mediu a fost între 60 % și 50 % (Luxemburg, Ungaria, Bulgaria, Țările de Jos, Belgia, Polonia, Germania, Letonia, România, Lituania și Malta) și grupa III unde proporția salariului minim în câștigul mediu a fost sub 50 % (Cehia, Irlanda și Estonia).

Concluzii

Din studiul făcut și prezentat în acest articol se desprind o serie de concluzii. În primul rând, problema stabilirii salariului minim este unul dintre cele mai analizate și dezbătute subiecte din sfera economico-socială. Stabilirea unui salariu minim legal este considerat din ce în ce mai mult un instrument util pentru a asigura salarii echitabile și incluziune socială.

O altă concluzie este aceea că stabilirea unui salariu minim european ar putea fi un instrument pentru a se putea asigura că toți lucrătorii câștigă un salariu decent și ar fi suportul în lupta împotriva inegalității veniturilor și a sărăciei persoanelor încadrate în muncă, precum și un mijloc combaterea inegalității de gen.

Nu în ultimul rând o concluzie ar fi aceea că stabilirea unui salariu minim trebuie să fie un obiectiv căruia Uniunea Europeană ar trebui să-i acorde maximă prioritate pentru a se putea asigura protecția fiecărui lucrător din statele membre ale Uniunii Europene, astfel încât cetățenii să beneficieze de salarii adecvate muncii desfășurate.

Bibliografie

1. Arpaia, A., Cardoso, P., Kiss, A., Van Herck, K. and Vandeplas, A. (2017), Statutory minimum wages in the EU: Institutional settings and macroeconomic implications, IZA Policy Paper, No. 124
 2. Darvas, Z. (2017), Why is it so hard to reach the EU's 'poverty' target? Policy Contribution, Bruegel, Issue 1.
 3. Darvas, Z. (2020), The EU's poverty reduction efforts should not aim at the wrong target, Bruegel, Brussels.
 4. Furåker, B. (2017), The issue of statutory minimum wages: Views among Nordic trade unions, Economic and Industrial Democracy, pp. 1–17
 5. Goedemé, T., Storms, B., Penne, T. and Van den Bosch, K. (2015), The development of a methodology for comparable reference budgets in Europe – Final report of the pilot project, for the European Commission, Herman Deleeck Centre for Social Policy – University of Antwerp
 6. Müller, T. and Schulten, T. (2020), The European minimum wage on the doorstep, ETUI research paper – policy brief 1/2020, Brussels.
 7. Nikolov, A., Offnews (2019), How would a European minimum wage affect Bulgaria? 18 May.
- *** <https://ec.europa.eu/eurostat>